

Helderheid over CO₂ opslag in bio-based bouw materiaal: fictieve winst

NVTB verwacht verkeerde interpretatie onderzoeksrapport met afwenteling als gevolg
9 september 2022

Reactie NVTB op Onderzoeksrapport ‘Voorstel berekeningsmethodiek om koolstofvastlegging in biobased bouwmaterialen te kunnen waarderen’

Op 1 september verscheen het onderzoeksrapport ‘Voorstel berekeningsmethodiek om koolstofvastlegging in biobased bouwmaterialen te kunnen waarderen’. In opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZK) heeft SGS Search dit onderzoek uitgevoerd. Het doel van het onderzoek is “een advies over de technische uitwerking van de waardering van de milieueffecten van de vastlegging van koolstof in biobased materialen binnen de huidige systematiek voor de bepaling van de milieueffecten van bouwwerken”. NVTB heeft deelgenomen aan de klankbordgroep van het onderzoek en inbreng geleverd.

Resultaat van het onderzoek: geen additioneel positief milieueffect tijdelijke CO₂ opslag

Naast het doel van het onderzoek formuleerde het ministerie van BZK ook een centrale vraag: ‘Op welke wijze kan de waardering van de CO₂ opslag en -emissie van bio-based materialen over de gehele levenscyclus worden bepaald en verdisconteerd in een milieuprestatie van een bouwproduct’

Tijdens het onderzoek bleek dat de milieukundige modellering binnen de huidige systematiek, geen verbetering behoeft omdat opname en emissie van CO₂ in bio-based bouwproducten al in de huidige systematiek voor de bepaling van de milieueffecten van bouwwerken is verdisconteerd. Dit zorgt er voor dat bio-based bouwmaterialen zeer goed scoren doordat zij als materiaal netto geen CO₂ uitstoot hebben over de gehele levenscyclus binnen de huidige systematiek. Omdat dit al in de milieuprestatie van het bouwproduct verdisconteerd is, is het nogmaals verdisconteren van de CO₂ opslag niet aan de orde. Dat zou een dubbeltelling opleveren in de huidige systematiek.

NVTB stelt vast dat in de huidige systematiek de milieueffecten van de tijdelijke opslag van CO₂, in de modellering verdisconteerd zijn. NVTB is blij dat de waarde van de huidige systematiek erkend is in dit onderzoek en geen aanpassingen behoeft om de milieueffecten in beeld te brengen. NVTB verwacht van het ministerie van BZK eenzelfde erkenning.

Afwijking van doelstelling in onderzoek

De berekeningsmethodiek zoals die is omschreven door SGS Search, is nadrukkelijke buiten de huidige systematiek geplaatst. SGS Search schrijft: “Deze berekeningsmethodiek volgt niet de milieukundige benadering die is ondergebracht in de bepalingmethode.” De methodiek is dus niet gebaseerd op een additioneel positief milieueffect maar beperkt zich tot een rekenkundige bepaling van de hoeveelheid vastgelegde koolstof in een zekere periode. Het toepassen van deze formule leidt niet tot klimaatwinst noch tot “*verlaging van de milieudruk van bouwwerken*”, de beleidsdoelstelling van het ministerie van BZK. De formule gaat dan ook niet in op:

- Rekenregels voor de Bepalingmethode;
- Bepaling van systeemgrenzen voor de levenscyclusanalyse (LCA) van bio-based bouwmaterialen waarbij milieueffecten van bosbouw/teelt van bio-based materialen en de milieueffecten restmateriaal bij winning zijn inbegrepen;
- Regels voor verwerkingsscenario’s einde levensduur.

SGS Search schrijft: “De berekende waarde van deze vastgelegde biogene koolstof in GWP¹ mag en kan ook niet verrekend worden met de uitkomsten van een LCA²”.

¹ GWP: Global Warming Potential, de mate waarin klimaatverandering wordt veroorzaakt.

² LCA: Life Cycle Assessment of LevensCyclus Analyse, de studies op basis waarvan productkaarten worden gemaakt om in de NMD-bepalingmethode de milieubelasting van bouwwerken te bepalen.

NVTB stelt vast dat toepassing van de formule niet leidt tot minder milieubelasting of minder CO₂. NVTB vreest een verkeerde interpretatie doordat velen meegaan in de suggestie dat er een additioneel milieuvoordeel is in de toepassing van bio-based bouw materiaal dat niet tot uiting zou komen in de huidige bepalingsmethode.

Berekeningsmethodiek

De berekeningsmethodiek kent dus geen wetenschappelijke basis en is geen weerslag van een vermeend additioneel milieuvoordeel door tijdelijke opslag van CO₂ in de toepassing van biobased bouw materiaal. Wat doet zij dan wel en waarop is zij gebaseerd? De basis is de aanname dat er over 100 jaar geen klimaatprobleem meer is. Over 100 jaar is de mondiale klimaatproblematiek dus opgelost? Dat is geen wetenschappelijk uitgangspunt. In het rapport is de aanbeveling opgenomen om bij het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) na te gaan hoe waarschijnlijk het is, dat de mondiale klimaatverandering over 100 jaar is opgelost. Om afwenteling van problemen op toekomstige generaties te voorkomen, is het belangrijk deze toetsing uit te voeren voordat beleid wordt ontwikkeld.

NVTB zet vraagtekens bij het uitgangspunt dat over 100 jaar de mondiale klimaatproblematiek opgelost is. Dit niet-wetenschappelijke uitgangspunt leidt tot afwenteling op toekomstige generaties.

De wijze waarop het uitgangspunt is opgenomen in de berekeningsmethodiek roept vragen op. Ook biobased bouwproducten met een kortere levensduur dan 100 jaar krijgen een voordeel toegekend. Ook wanneer na 15 jaar, 25 jaar of 75 jaar een biobased bouwproduct uit een bouwwerk komt, en wordt verbrand, is er toch een voordeel. Het uitgangspunt van “geen schade door CO₂ emissies over 100 jaar” is niet goed verwerkt in de berekeningsmethodiek.

NVTB onderstreept het belang van een op feiten gebaseerde aanpak voor het reduceren van alle milieueffecten. De bouwmaterialenindustrie steunt de beleidsdoelstelling van het ministerie van BZK om te komen tot verlaging van de milieudruk van bouwwerken. De berekeningsmethodiek draagt daar niet aan bij.

Beleidskeuze Rijksoverheid

De Rijksoverheid kan een beleidskeuze maken ook als er geen wetenschappelijke basis is. Daarbij dienen consequenties duidelijk te zijn zodat verantwoordelijkheid kan worden genomen voor het ontwikkelde beleid. Als eerste moet nut en noodzaak aantoonbaar zijn en in het onderzoeksrapport is geen additioneel milieueffect vastgesteld. Ten tweede moet het Rijk expliciet verantwoordelijkheid nemen voor het uitgangspunt dat de mondiale klimaatproblematiek over 100 jaar is opgelost. Ten derde zou men de verschillende behandeling van bouwmaterialen en een onevenwichtige evaluatie van de milieueffecten voor lief moeten nemen. Dit is een impliciete keuze om milieuproblematiek niet langer rationeel aan te pakken en zou haaks staan op de aanpak in het klimaatakkoord.

NVTB vindt het onverantwoord om beleid te formuleren op basis van het onderzoeksrapport. De huidige systematiek stelt ons in staat om te bepalen wat de milieubelasting van bouwwerken is. Er is plaats voor innovatie van producten, materialen en technieken en continue verbetering van milieuprestaties. Alleen door rationele samenwerking in de keten op basis van de juiste gegevens met wetenschappelijke onderbouwing, realiseren we een duurzame bouwsector en een duurzame toekomst.